

วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ทางการศึกษา

OJED, Vol. 13, No. 1, 2018, pp. 234 - 244

OJED

An Online Journal
of Education

<http://www.edu.chula.ac.th/ojed>

การศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูในสหวิทยาเขตนวลจันทร์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2

A STUDY OF THE NEED FOR SUPERVISION OF TEACHERS IN NUANCHAN SCHOOL CLUSTER
IN THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

นางสาวนิตา วัฒนเศรษฐนันท์ *

Nida Wattanaseththan

ดร.บุณฑริกา บุลภักดี **

Buntarika Bulpakdi, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูในสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยมีประชากรคือ ครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสตรีวิทยา 2, โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม, โรงเรียนนวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานคร และโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน จำนวน 549 คน ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูจาก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เก็บข้อมูลกลุ่มสาระการเรียนรู้ละ 4 คน จาก 4 โรงเรียน จำนวน 128 คน แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศการสอน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า ครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 มีความต้องการการนิเทศการสอนในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยครูมีความต้องการการนิเทศการสอนด้านการวัดและประเมินผลมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล ครูมีความต้องการการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายมากที่สุด ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูมีความต้องการการทำให้ตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตรมากที่สุด ด้านสื่อการเรียนการสอน ครูมีความต้องการการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาและทักษะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนมากที่สุด

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย E-mail Address: nida@lpp.ac.th

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาสาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: Buntarika.B@Chula.ac.th

ISSN1905-4491

Abstract

The purpose of this research was to study the need for supervision of teachers in the Nuanchan school cluster in the Secondary Educational Service Area Office 2. The population consisted of 549 teachers in the Nuanchan school cluster. Data were gathered from 128 teachers who were specialized in eight different subject departments and coming from four different schools. The questionnaire was about the need for supervision in four aspects including curriculum, teaching and learning management, instructional materials, and measurement and evaluation on a five-point scale. The statistical analysis used in the study included frequency distribution, percentage, mean, and standard deviation.

The research findings were as follows: the teachers in the Nuanchan school cluster had an overall need for supervision in four aspects, each one of them at a high level. The research revealed that the area in need of supervision the most was measurement and evaluation. When reflecting on each aspect on the research, the result was indicated as follows: for measurement and evaluation, teachers had the highest need for a wide range of methods. For teaching and learning management, teachers had the highest need for doing classroom research. For curriculum, teachers had the highest need for teaching and learning design to achieve objectives. Regarding instructional materials, teachers had the highest need for using the most suitable materials for the objectives of learning, content, and learners' skills.

คำสำคัญ: ความต้องการ / การนิเทศการสอน / ครู

KEYWORDS: NEED / INSTRUCTIONAL SUPERVISION / TEACHER

บทนำ

“...งานครูนั้นจัดเป็นงานสำคัญ เพราะเท่ากับเป็นการสร้างคนให้เป็นคนโดยสมบูรณ์ เยาวชนในปัจจุบันเป็นเยาวชนที่อุดมไปด้วยพลังกายพลังใจ และพลังอยากรู้อยากเห็น อยากเปลี่ยนแปลงหากเขาได้รับการอบรมกล่อมเกลาที่ถูกทาง เขาเหล่านั้นจะเป็นกำลังสำคัญของบ้านเมือง ส่งเสริมให้ประเทศชาติรุ่งเรืองและมั่งคั่งยิ่ง...” พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเกี่ยวกับการศึกษาที่ทรงพระราชทานในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ในวันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2516 (แคมป์สสตาร์, 2560)

จากพระบรมราโชวาทดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษา บทบาทครูนั้นมีความสำคัญต่อระบบการศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ อบรม กล่อมเกลาทั้งความคิด จิตใจ และพัฒนาเยาวชนให้มีความเจริญในทุกด้าน สร้างคนให้เป็นคนโดยสมบูรณ์ เพื่อให้เยาวชนเหล่านั้น เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชาติบ้านเมืองต่อไป ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาเยาวชนด้วยการจัดการศึกษา จึงวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ที่มุ่งเน้นให้คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการศึกษาเอาไว้ 6 ยุทธศาสตร์ด้วยกัน โดยยุทธศาสตร์ที่ 3 นั้นมีเป้าหมายที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการพัฒนาครู ส่งเสริม

สนับสนุนให้ครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษานั้นจะเป็นกำลังสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ

ครูคือผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะต้องได้รับการพัฒนาช่วยเหลือและชี้แนะแนวทางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนที่ดี บรรลุตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยการพัฒนาคู่นั้นมีแนวทางหรือวิธีการพัฒนาที่หลากหลาย ซึ่งการนิเทศการสอนก็เป็นวิธีการหนึ่งในการพัฒนาคูโดยตรง เพราะเป็นกระบวนการในการพัฒนาและช่วยเหลือครูที่มีขั้นตอนที่เป็นระบบและมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง ตามที่ Glickman, Gordon & Ross – Gordon (2010) ได้กล่าวถึงการนิเทศการสอนว่าการนิเทศการสอนถือเป็นงานหนึ่งของโรงเรียนที่จะต้องอาศัยการร่วมมือร่วมใจของครูและบุคลากรในโรงเรียนทุกฝ่ายในการปฏิบัติงานร่วมกัน การนิเทศการสอนจะเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ครูทุกคนยอมรับและจะช่วยพัฒนานักเรียนให้ไปสู่เป้าหมายเดียวกันได้ ผู้นิเทศจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานในการพัฒนาคู รวมไปถึงทำความเข้าใจในสภาพปัญหา ความต้องการ และพฤติกรรมของครูที่มีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล เพื่อให้การช่วยเหลือแนะนำครูนั่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ชาญชัย อาจินสมาจาร (2553) ที่ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอนว่าเป็นการปรับปรุงการเรียนการสอนโดยพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องและเป็นมิตร โดยมุ่งช่วยเหลือครูให้ประสบความสำเร็จในชั้นเรียน และมีเป้าหมายสูงสุดคือ ผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่ดีขึ้น และ วัชร เล่าเรียนดี (2556) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอนว่าเป็นการส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพครูซึ่งมีเป้าหมายเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครู โดยการช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมให้ครูสามารถพัฒนางานในวิชาชีพของตนเองได้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลถึงผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมในที่สุด

จากรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยทำการประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าอยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ เห็นได้จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) เฉลี่ยทั้งประเทศ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โดยในปี 2559 ผลคะแนน O-NET ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในวิชาภาษาไทยมีคะแนนเฉลี่ย 52.29 วิชาวิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษามีคะแนนเฉลี่ย 31.62 และ 36.89 ตามลำดับ วิชาภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ย 27.36 และ 24.82ตามลำดับ ซึ่งเมื่อนำมาคิดเป็นคะแนนรวมทุกวิชาเฉลี่ยแล้วเท่ากับ 34.488 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) และในส่วนของการจัดการศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษานั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่วัดได้ก็เป็นไปในทิศทางเดียวกัน จากรายงานการประเมิน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปีการศึกษา 2559 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ทั้ง 4 โรงเรียน มีคะแนนเฉลี่ยทุกวิชาต่ำกว่าร้อยละ 50 ดังตาราง

ตารางแสดงผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ คิดเป็นร้อยละ

โรงเรียน	วิชาภาษาไทย	วิชาคณิตศาสตร์	วิชาวิทยาศาสตร์	วิชาสังคมศึกษา	วิชาภาษาอังกฤษ	รวมเฉลี่ย
โรงเรียนสตรีวิทยา 2	63.94	37.74	37.58	40.88	46.88	45.404
โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม	49.44	20.85	29.63	33.53	25.55	31.799
โรงเรียนนวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานคร	53.02	23.28	30.48	35.12	29.27	34.235
โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน	51.65	24.73	32.55	35.51	28.28	34.546

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ปีการศึกษา 2560

ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีหลายตัวแปร ไม่ว่าจะเป็นตัวแปรด้านพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน แรงจูงใจในการสอบ O-NET หรือสภาพสังคมและครอบครัวของนักเรียน ตัวแปรหนึ่งที่ค่อนข้างสำคัญนั่นก็คือ ตัวแปรเกี่ยวกับครู ซึ่งปัจจุบันในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยทั่วไปมีครูใกล้เคียงอายุราชการอยู่กลุ่มหนึ่ง และครูที่บรรจุใหม่หรือครูที่มีประสบการณ์น้อยอีกกลุ่มหนึ่ง พบปัญหาว่าครูเก่าไม่สามารถถ่ายทอดส่งต่อประสบการณ์หรือการนิเทศแก่ครูรุ่นใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง คุณภาพการสอนจึงไม่ดีเท่าที่ควร (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2, 2560) อาจกล่าวได้ว่า ปัญหาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพของนักเรียนส่วนหนึ่งเกิดจากการสอนของครู ประกอบกับวิทยาการและเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าขึ้นเรื่อยๆ ครูจำเป็นต้องมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ การจัดการเรียนการสอนจะต้องคำนึงถึงการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูจำเป็นต้องใช้ความรู้ในการวางแผนจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นแบบแผนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ ที่กำหนด (ทิศนา ขัมมณี, 2559) จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องได้รับการพัฒนาด้วยกระบวนการนิเทศการสอน และเพื่อให้การจัดการนิเทศการสอนมีประสิทธิภาพ สามารถให้ความช่วยเหลือ พัฒนา และแก้ปัญหาครูได้ตรงตามความต้องการที่แท้จริง ผู้นิเทศจึงควรทราบความต้องการการนิเทศการสอนของครูในแต่ละด้านก่อนที่จะวางแผนการนิเทศต่อไป

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูในสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการนิเทศการสอนที่ตรงตามความต้องการ และสามารถช่วยเหลือ พัฒนา และแก้ไขปัญหา

ของครู เพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลถึงการพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูในสหวิทยาเขตนวจันทร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร คือ ครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตนวจันทร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสตรีวิทยา 2, โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม, โรงเรียนนวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานคร และโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน จำนวน 549 คน โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ครูผู้สอนจาก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งเก็บข้อมูลกลุ่มสาระการเรียนรู้ละ 4 คน จาก 4 โรงเรียน จำนวน 128 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยใช้กรอบเนื้อหาจากหลักกิจกรรมการเรียนการสอนของ อารมณ์ใจเพียง (2553) ซึ่งมี 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามกรอบเนื้อหาของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้มีลักษณะแบบสอบถาม(Questionnaire) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ(Checklist) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สังกัด ประสบการณ์ในการสอน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) เกี่ยวกับความต้องการการนิเทศการสอน ใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือโดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดประเด็นหลักในการสร้างแบบสอบถามจากขอบเขตเนื้อหาการวิจัย
2. จัดทำแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศการสอน
3. นำแบบสอบถาม เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบคุณภาพด้วยการตรวจสอบความถูกต้องด้านความตรงของข้อความตามวัตถุประสงค์และด้านการใช้ภาษา
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อประเมินค่าความเที่ยงตรงหรือความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC: Index of item objective congruence)

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่งเพื่อพิจารณาความสมบูรณ์ของเครื่องมือ แล้วจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลแบบสอบถามงานวิจัย จากสาขานิเทศการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนในสหวิทยาเขตนวลจันทร์ ได้แก่ โรงเรียนสตรีวิทยา2, โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม, โรงเรียนนวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานคร และโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน

2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลแบบสอบถามงานวิจัยด้วยตนเอง โดยกำหนดวันขอรับคืนจากเจ้าหน้าที่ของโรงเรียน

3. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามจากโรงเรียนที่เป็นผู้ให้ข้อมูล

4. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยการคำนวณค่าทางสถิติผ่านทางเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ โดยการแจกความถี่และการหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศการสอนของครูในสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 75.78 รองลงมาคือระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 22.66 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 73.44 รองลงมาคือประสบการณ์การทำงาน 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.16 และ ประสบการณ์การทำงาน 31 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 9.37 พิจารณากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนนั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีจำนวนกลุ่มละ 16 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้

2. ผลการวิเคราะห์ความต้องการการนิเทศการสอนของครูในสหวิทยาเขตนวลจันทร์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการการนิเทศการสอนมากที่สุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย 3.99 อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.97 อยู่ในระดับมาก และด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย 3.93 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนผลการวิเคราะห์เป็นรายด้านตามความต้องการการนิเทศการสอน มีดังนี้

2.1 ด้านหลักสูตร พบว่า ความต้องการการนิเทศการสอนด้านหลักสูตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.93 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การออกแบบการจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย 4.04 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การวิเคราะห์และทำความเข้าใจหลักสูตรเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.98 อยู่ในระดับมาก และการวิเคราะห์และเรียงลำดับความยาก-ง่ายของเนื้อหาเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ย 3.95 อยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ความต้องการการนิเทศการสอนด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.97 เมื่อพิจารณาความต้องการเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 4.08 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ย 4.06 อยู่ในระดับมาก และการวิเคราะห์ผู้เรียนและข้อมูลด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนเพื่อออกแบบการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย คือ 4.03 อยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า ความต้องการการนิเทศการสอนด้านสื่อการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.92 เมื่อพิจารณาความต้องการเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาและทักษะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.02 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทสื่อเทคโนโลยี เช่น QR code , Kahoot , Google application ฯลฯ มีค่าเฉลี่ย 4.01 อยู่ในระดับมาก และการประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุง มีค่าเฉลี่ย คือ 3.90 อยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ความต้องการการนิเทศการสอนด้านการวัดและประเมินผล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.99 เมื่อพิจารณาความต้องการเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การทดสอบ การสังเกต การสอบภาคปฏิบัติและการประเมินตามสภาพจริง มีค่าเฉลี่ย 4.03 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ และวิธีการสอน และการประเมินผลการอ่าน เขียน และคิดวิเคราะห์ ให้ตรงตามที่หลักสูตรกำหนด มีค่าเฉลี่ย 4.02 เท่ากัน อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการศึกษาความต้องการนิเทศการสอนของครูในสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 มีประเด็นที่น่าสนใจที่ผู้วิจัยจะนำมาอภิปราย ดังนี้

ความต้องการการนิเทศการสอนในภาพรวม

จากภาพรวมผลการวิจัย พบว่า ด้านที่มีความต้องการการนิเทศการสอนมากที่สุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญ ครูจึงต้องใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ครูทราบว่า

ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้บรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนการสอน แต่พบว่าในความเป็นจริง ครูยังคงใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่ไม่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นเพียงการทดสอบ การทำข้อสอบ เท่านั้น ทั้งที่การวัดและประเมินผลนั้นมีเครื่องมือที่หลากหลายที่จะใช้ในการวัดความรู้ ความสามารถของผู้เรียนแต่ละบุคคล เพื่อให้เกิดการประเมินความก้าวหน้าทางพัฒนาการและการแสดงออกของผู้เรียน สอดคล้องกับ เอเมอร์ จังศิริพรพรรณ (2550) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลมีความสำคัญในการเรียนการสอน และมีความสัมพันธ์กับจุดประสงค์การสอน และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยที่การเรียนการสอนประกอบด้วยหลักสูตรที่ต้องมีจุดประสงค์การสอน อันเป็นลักษณะพฤติกรรมที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับนักเรียนเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน จุดประสงค์การสอนที่ดีต้องมีความชัดเจน บ่งบอกถึงพฤติกรรมได้ครอบคลุม ครบถ้วนตามกรอบของเนื้อหา ตลอดจนมีความเป็นไปได้ เรียงลำดับตามขั้นตอนก่อนหลัง ไม่ซ้ำซ้อนและเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน การวัดและประเมินผลต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการเรียนการสอน เป็นการประเมินสภาพจริงที่ให้ข้อมูลสารสนเทศที่เที่ยงตรง เชื่อถือได้ เกี่ยวกับนักเรียนและกระบวนการทางการเรียนรู้

ด้านหลักสูตร

จากผลการวิจัย พบว่า ข้อที่มีระดับความต้องการนิเทศด้านหลักสูตรมากที่สุด คือ การออกแบบการจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร เนื่องจากมีการปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ซึ่งครูจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์และทำความเข้าใจกับหลักสูตรใหม่นี้ เพื่อนำมาออกแบบการจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ครูจะต้องทำการวิเคราะห์และตรวจสอบหลักสูตรเพื่อทำความเข้าใจหลักสูตร ซึ่งได้แก่ มาตรฐาน ตัวชี้วัด สาระสำคัญและแนวปฏิบัติของหลักสูตร แล้วนำมาออกแบบการจัดการเรียนการสอน โดยมีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรม ประสิทธิภาพการเรียนรู้ และการประเมินผลให้สอดคล้องกัน ซึ่งสอดคล้องกับ บุญเลี้ยง ทุมทอง (2554) กล่าวว่า ในการนำหลักสูตรไปใช้จะต้องมีการวางแผนและเตรียมการในการนำหลักสูตรไปใช้ โดยบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรได้ศึกษาวิเคราะห์ ทำความเข้าใจหลักสูตรที่จะนำไปใช้ให้มีความเข้าใจตรงกัน เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในทำนองเดียวกันและสอดคล้องต่อเนื่องกัน และได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องศึกษาหลักสูตรเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่ตนใช้อยู่อย่างกระจ่างชัด ปรับปรุงหลักสูตรที่ใช้อยู่ให้มีความเหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น และสอนให้ถูกต้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรที่ใช้อยู่ และชาญชัย อาจินสมาจาร (2557) ที่ได้กล่าวถึงครูในฐานะของบุคลากรที่สำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้ไว้ว่า ครูเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรไปใช้ โดยมีหน้าที่แตกประมวลการเรียนออกเป็นส่วนย่อย ๆ ที่นำเสนอโดยผู้วางแผนหลักสูตร เช่น แผนการสอน และหน่วยการเรียนรู้ ทำการคัดเลือกและจัดระบบเนื้อหาการเรียนรู้นั้นในแนวทางที่ทำให้การเรียนรู้นี้มีความหมายและง่าย คัดเลือกจุดประสงค์การเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยมองธรรมชาติที่ซับซ้อนของพัฒนาการของนักเรียน และสะท้อนมันในการวางแผนกิจกรรมในห้องเรียนและการประเมินนักเรียน

ด้านการจัดการเรียนการสอน

จากผลการวิจัย พบว่า ข้อที่มีระดับความต้องการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด คือ การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เนื่องจากการวิจัยในชั้นเรียนเป็นแนวทางการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือจัดกิจกรรมนักเรียนที่มีปัญหาการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับนักเรียน รวมไปถึงการพัฒนาการออกแบบสื่อ นวัตกรรม ทดลองใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำผลการวิจัยมาปรับปรุงคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากกว่าเดิม สอดคล้องกับ สุวิมล ว่องวานิช (2558) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนคือการวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน หรือส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน เป็นการวิจัยที่ต้องทำอย่างรวดเร็ว นำผลไปใช้ทันที และสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของตนเอง ให้ทั้งตนเองและกลุ่มเพื่อนร่วมงาน ในโรงเรียนได้มีโอกาสนิเทศวิพากษ์วิจารณ์ อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแนวทางที่ได้ปฏิบัติและผลที่เกิดขึ้น เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ทั้งของผู้สอนและผู้เรียน

ด้านสื่อการเรียนการสอน

จากผลการวิจัย พบว่า ข้อที่มีระดับความต้องการนิเทศด้านสื่อการเรียนการสอนมากที่สุด คือ การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาและทักษะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เนื่องจากสื่อการเรียนการสอนช่วยเสริมการสอนให้มีความน่าสนใจ และช่วยในการอธิบายบทเรียนให้เข้าใจง่ายขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่รวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นผลให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ครูจึงจำเป็นต้องรู้จักเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาและทักษะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน สอดคล้องกับ อารมณ์ ใจเที่ยง (2553) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนเปรียบได้กับมือที่สามของครู เพราะครูสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องทุ่นแรง ช่วยเสริมให้การสอนน่าสนใจ และลดพลังงานงานที่ครูต้องพูดอธิบายให้น้อยลงได้ เป็นการประหยัดเวลาสอน สื่อการสอนจะช่วยกระตุ้นความสนใจของนักเรียน ช่วยสร้างความเข้าใจให้ชัดเจนขึ้น และช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ตลอดจนจำได้นาน โดยหลักการเลือกสื่อการเรียนการสอนควรคำนึงถึง ความเหมาะสมกับระดับความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เดิมของนักเรียน การใช้สื่อเพื่อสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ความเหมาะสมของชนิดสื่อกับกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อนั้นสามารถหาได้ในแหล่งวิชาการหรือในห้องเรียนนั้น และมีความสะดวกในการใช้งาน

ด้านการวัดและประเมินผล

จากผลการวิจัย พบว่า ข้อที่มีระดับความต้องการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลมากที่สุด คือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การทดสอบ การสังเกต การสอบภาคปฏิบัติ และการประเมินตามสภาพจริง เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญ ครูจึงต้องใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ครูทราบว่าผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้บรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนการสอนหรือไม่ โดยให้มีการวัดและประเมินผลตามศักยภาพของแต่ละคน เน้นวิธีการเรียนรู้ วิธีคิด ที่ตรงตาม

พัฒนาการของผู้เรียน สอดคล้องกับ เอมอร์ จังศิริพรภรณ์ (2550) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มีระบบในการปฏิบัติ ประกอบกันเป็นการวัดและประเมินผลทางอ้อม จึงมีความจำเป็นที่ต้องวางแผนอย่างเป็นระบบให้ชัดเจน โดยมีหลักการสำคัญที่ควรคำนึงถึงในแต่ละขั้นตอน เพื่อวิเคราะห์เป้าหมายของการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้น หลักสำคัญของขั้นตอนคือ ต้องตอบคำถามว่าสิ่งที่ต้องการวัดและประเมินผลคืออะไร เช่น ต้องการวัดความสามารถทางสติปัญญาของบุคคล ความรู้สึกนึกคิด หรือพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับทักษะการปฏิบัติ ซึ่งต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการสอน แล้วเลือกใช้และสร้างเครื่องมือที่มีคุณภาพและเหมาะสม หลักสำคัญของขั้นตอนนี้ คือ ต้องตอบคำถามว่า ควรวัดและประเมินผลอย่างไร ตั้งแต่การเลือกใช้เครื่องมือ ไม่ว่าจะเป็นแบบสอบ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แล้วจึงลงมือสร้างเครื่องมือที่ต้องมีกระบวนการสร้างอย่างเป็นระบบ คือ มีการออกแบบสร้างเครื่องมือ ลงมือสร้างเครื่องมือ ทดลองใช้และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพ ทั้งในด้านความตรง ความเที่ยงของเครื่องมือ และ กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงว่าเป็นการวัดและประเมินผลที่มีความครอบคลุมทั้งด้านความสามารถ ทักษะและด้านคุณลักษณะที่ต้องการปลูกฝัง ซึ่งครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความสามารถในการเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสม เพื่อให้ส่งผลต่อการแปลความหมายของผลการพัฒนาผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. โรงเรียนควรจัดการนิเทศการสอนในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและตามสภาพจริง
2. โรงเรียนควรมีการจัดโครงการหรืออบรมความรู้เชิงปฏิบัติการตามความต้องการของครูทั้งในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

ข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความต้องการที่แตกต่างกันในการนิเทศการสอนของครูระหว่างโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ผ่านคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ กับโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยในการพัฒนาวิชาชีพของครูด้านการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.

กรุงเทพมหานคร: ครูสภาลาดพร้าว.

แคมปัสสตาร์. (2560). 54 พระบรมราโชวาทด้านการศึกษา ของในหลวง ร.9 นักศึกษา บันทึก

ควรอ่าน. สืบค้นจาก <https://campus.campusstar.com/variety/21901.html>

ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2553). *การนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร.

ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2557). *การพัฒนาหลักสูตร Curriculum Development*.

ปัตตานี: สถาบันเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ.

ทศนา แคมมณี. (2559). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*.

(พิมพ์ครั้งที่ 20). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2554). *การพัฒนาหลักสูตร Curriculum Development*. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัชร เล่าเรียนดี. (2556). *ศาสตร์การนิเทศการสอนและการโค้ช การพัฒนาวิชาชีพ ทฤษฎี กลยุทธ์สู่*

การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 12). นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวัง
สนามจันทร์.

สุวิมล ว่องวานิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2. (2560). *รายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทาง*

การเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพมหานคร:

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). *หลักการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

เอมอร จังศิริพรกรณ์. (2550). *การวัดและประเมินผลการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Glickman, C. D., Gordon, S. P., & Ross-Gordon, J. M. (2010). *Supervision and instructional*

leadership: A Developmental Approach. (8th ed.). Boston: Allyn & Bacon.